

VLAAMSE VERENIGING VOOR FAMILIEKUNDE

Periodiek tijdschrift
Negende jaargang 2001 – n° 24

Willem van Rubroek ... uit Moregem ?

Een aantal leden van V.V.F. Vlaamse Ardennen trok vorig jaar, samen met enkele leden van Heemkundige Kring Businarias naar Frans-Vlaanderen. Daar maakten sommigen voor het eerst kennis met de Vlaamse Marco Polo, de te weinig gekende Willem van Rubroek. Door de kenners wordt hij als de evenknie beschouwd van de grootste middeleeuwse Venetiaanse wereldreiziger Marco Polo.

Willem van Rubroek vertrok vanuit Akko¹ in 1253, achttien jaar vóór Marco Polo, naar het onmetelijke Midden-Aziatisch steppengebied. De Mongoolse stammen waren door Djenghis Khan tot een staat verenigd. Daarna veroverde hij één na één de omliggende gebieden. Ook het huidige Afghanistan en een groot deel van Iran werd onder de voet gelopen en in 1240 waren de Mongolen zelfs doorgedrongen tot Hongarije en Noordoost-Italië. Paus Innoncentius IV zocht contact met de leiders van de Mongolen. Verschillende pauselijke gezanten werden gestuurd maar zonder veel succes. Ook Willem van Rubroek vertrok, dit ook op verzoek van de Koning van Frankrijk Lodewijk IX. Rond 1252 verliet hij Palestina (de stad Akko) en via Cyprus trok hij naar Constantinopel bij Keizer Boudewijn II. Op 7 mei 1253 verliet hij met zijn gezellen de Bosporus en ging hij op zoek naar de grootkan van het Mongoolse hof. Willem kwam op 27 december 1253 aan in de Mongoolse hoofdstad Karakoroem na een reis van zowat 11.000 km. Zijn verblijf en onderhandeling in het Hof van de Grote Kaan, in het hart van de Gobi Woestijn, duurden zes maanden. Zijn zending had echter geen succes en hij keerde dan ook terug naar huis. Rond Kerstmis 1254 verbleef hij in het huidige Azerbeidzjaan in de buurt van de Araratberg. Midden augustus 1255 was hij opnieuw thuis in het franciscanenklooster te Akko. In het klooster te St. Jan 's Acra schreef hij zijn beroemd reisverhaal² in de vorm van een brief aan de Franse Koning Lodewijk IX.

«Incipit itinerarium terrae tartarorum Excellentissimo domino christianissimo Lodovico dei gratia Regi francorum illustri Frater W de Rubruc in ordine fratrum minorum minimus salutem...»

Wie was Willem van Rubroek ?

Waar en wanneer Willem van Rubroek geboren werd blijft onzeker. Schattingen geven 1215 als geboortjaar en als jaar van overlijden 1270. In zijn reisverhaal schrijft hij dat hij behoorde tot de orde van de Minderbroeders. OFM of Ordo Fratrum Minorum is de algemene benaming voor de volgelingen van de H. Franciscus van Assisi.³

«De orde van de minderbroeders week in vele opzichten af van het toen bekende kloosterleven : geen gesloten abdij, economisch veilig gesteld door bezittingen en landerijen, maar een op persoonlijke relaties opgebouwde, mobiele broederschap, zonder standen onderscheid, niet gebonden aan een vaste plaats en aan vaste bezittingen».⁴

Waar en wanneer hij tot deze orde is toegetreden is evenmin bekend. In Vlaanderen, waar toen ook het huidige Frans-Vlaanderen behoorde, waren er op verschillende plaatsen Franciscanen gevestigd o.a. in Lens, Rijsel, Dowaai, Atrecht en Sint-Omaars maar ook? In onze streek ?

Door de omzetting van zijn naam W de Rubruc in de Rubruquis, wat vertaald werd als van Ruysbroeck, dacht men vroeger dat zijn geboorteplaats Ruisbroeck was. Maar Ruisbroek is een gemeente gesitueerd in Brabant terwijl uit de analyse van het reisverslag blijkt dat hij uit Vlaanderen afkomstig was. Jacob van Iseo, franciscaan en tijdgenoot van Willem schrijft dat de Armeense Koning Hethoen I uit de mond van de Khan vernomen had dat «de koning der Tartaren niet erg opgezet was met het optreden van Willem van Rubroek, deze flandricus lector.

Waar is Willem dan wel geboren?

Hij is zoals zijn naam het zegt van Rubroek.⁵

Rubroek is een kleine gemeente (1487 ha) gelegen dicht bij Cassel. Was hij verwant met de adellijke familie «van Rubroek» wiens naam wij terugvinden in het boek van E. Warlop «The Flemish Nobility before 1300»? Was hij verwant met Jan van Rubroek (1262) deken van St.-Walburga in Veurne? Hiervoor zijn geen bewijzen gevonden. Evenmin zijn er tot nu bewijzen gevonden dat hij uit dit dorp afkomstig zou zijn. «Bij gebrek aan bewijs houden we het er bij dat Willem gewoon de plaats van zijn herkomst aan zijn voornaam heeft toegevoegd zoals dat bij de minderbroeders in zijn tijd gebruikelijk was».⁶

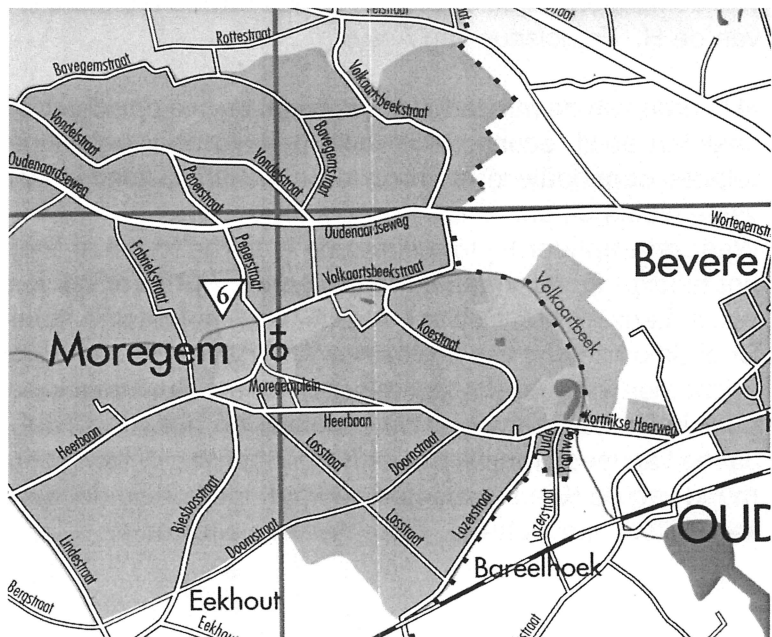
Algemeen wordt nu aangenomen dat Willem van Rubroek geboren is in het dorp Rubroek. In het dorp is een klein museum : het «huis Guillaume de Rubrouck». (foto hiernaast)

Moet men zomaar, zonder ander bewijsmateriaal, aannemen dat Rubroek het dorpje in Frans-Vlaanderen is. Zijn er in Vlaanderen geen andere plaatsen waar het toponiem Rubroek voorkomt? En heeft men dan niet evenveel het recht om te stellen dat Willem van daar afkomstig is?

Is Willem van Rubroek niet afkomstig van Moregem?

Ook in Moregem bestaat het toponiem Rubroek.⁷ Op de grens tussen Moregem en Bevere, op slechts enkele km van Oudenaarde ligt Rubroek. In het renteboek II van het hospitaal van Oudenaarde, 5 v° ± 1300 komt het toponiem rubroec voor. Dr. M. Hoebeke schrijft in zijn boek De Middeleeuwse oorkondetaal te Oudenaarde : «de oudste mij bekende vindplaats is van ± 1290, nl roedenbrouc in de familienaam Weitin van roedenbrouc, d.i. de naam van een cijnspllichtige van het hospitaal van Oudenaarde. Het lijkt geen twijfel of de man heeft zijn naam te danken gehad aan de plaats die we later terugvinden als rubroec, rubrouc(h), Roobrouc, roebrouc».

Kan Willem dan zijn thuisbasis niet in Moregem gehad hebben ? Moregem is, zoals bijna alle nederzettingen in de Scheldevallei, een zeer oud dorp, de naam komt voor de eerste maal voor in 965. De naam Moringehin (1003), Moringen, Moringin (1038), Moregem is Germaans van oorsprong en betekent : woning van de lieden van Mauro. Vóór 1796 droeg Moregem de dubbelnaam Isselmorgem gezeyd Haverijen (ook Raverijen). Het was één van de 33 dorpen van de kasselrij van Oudenaarde en ressorteerde onder de hoogpointerij van Petegem. Bij de opdeling van de kasselrij in 1510 ging Isselmorgem tot de Overkasselrij van Oudenaarde (de Heuverschelrij). De eerste heer was Rogerus Miles de le Haverie (rond 1245).⁸ Hij was getrouwd met Aedilis van Oudmooregem. De heren van Isselmorgem verheven een aantal achterleen bijv. : «*t goet ende heerschap van de Haverie met datter toebehoort, liggende binnen de prochie van Mooreghem...*». Een ander leen groot 28 roeden «*ghelegghen ten Haverie voorseijt in de prochie van Mooreghem daer een watermeulen op staet*» en leen groot 2 bunder 64 roeden «*in mote wateren ende sijnghele...*» gheheeten het hof ter haverijen in de prochie van Mooreghem...¹⁰

Veel later ontstond een heerlijkheid Rubermont¹¹ met gronden gelegen in Moregem, Ooike en Bevere. De laatste heren van Moregem droegen de naam Van Hoobrouck (1767 Emmanuel Charles van Hoobroeck en 1789 Eugeen Charles Coleta van Hoobrouck).

Petegem lag in de onmiddellijke nabijheid en had een oude kerk van de karolingische curtis, rond 1100 bediend door een kapittel van Kanunniken. Er was een kasteel waar koningen en prinses van oudsher vertoefden. In de XIIIe eeuw stonden de heren van Petegem in nauw contact met de Dampierres. In 1286 verkoopt de heer Arnaud van Cysoing zijn baronie Petegem aan Gwijde van Dampierre. Ook bestond er toen een Benedictijner abdij die na het vertrek van hun beschermheer in verval raakte. Enkele jaren later, in 1290 werd Beaulieu gesticht, een nieuwe abdij, een klooster voor franciscanessen.

De streek was zeker niet onderontwikkeld en kontakten met andere streken waren niet zeldzaam. Het is dus best mogelijk dat Willem van Rubroek vanuit Rubroek in Moregem, langs de heren van Petegem of langs de abdij om, zich bij het Vlaams kruisvaarderleger heeft aangesloten.

De Turkse dynastie was tijdens de maand augustus 1244 uit Centraal-Azië verdreven door de Mongoolse horden en vluchten in westelijke richting. Ze vielen Damascus aan en trokken vervolgens naar Jeruzalem waar ze de Franken verdreven. Jeruzalem was opnieuw in de handen van de Muzelmannen gevallen. Lodewijk IX deed op zijn ziekbed de belofte om na zijn genezing opnieuw een kruisvaart te organiseren en Jeruzalem te bevrijden.

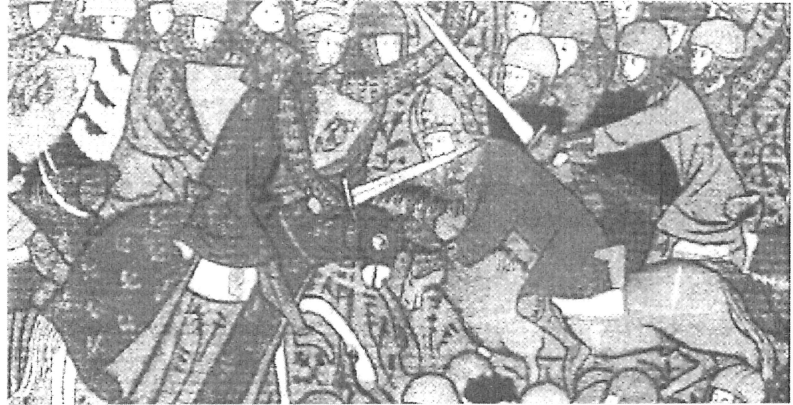
De lange tocht werd grondig voorbereid. De moeder van de graaf Willem, Margareta van Constantinopel, stelde niet minder dan 100.000 lb turn. beschikbaar om het Vlaams ridderleger flink uit te rusten.¹² Het zou nog vier jaar duren vooraleer het plan uitgevoerd werd. De graaf van Vlaanderen Willem van Dampierre, oudste zoon van Margareta en broer van Gwijde van Dampierre trok in 1248 aan het hoofd van een Vlaams leger doorheen Frankrijk en over de Middellandse Zee naar Cyprus. Daar sloot het Vlaamse leger zich aan bij het Franse leger met Koning Lodewijk IX aan het hoofd

(zevende kruistocht). Vele Vlamingen, waaronder Willem van Rubroek hebben die tocht meegemaakt.¹³ Het kruisvaarderleger veroverde in 1249 de Egyptische stad Damiate. Kort daarop werd het door ziekte en ontbering en voortdurende aanvallen verslagen in 1250. Ze werden gevangen genomen maar na tal van moeilijkheden weer vrijgelaten. Lodewijks vrouw, koningin Margareta (die bij het garnizoen in Damiate was achtergebleven) en de tempeliers slaagde erin een miljoen besanten bijeen te brengen voor de vrijlating van de koning en de meeste gevangenen.

Na het betalen van grote sommen voor hun vrijlating, mochten ze inschepen naar Klein-Azië waar ze op 19 mei 1250 in Akko aankwamen. Op 6 mei werd Damiate aan de moslims teruggegeven en zo eindigde de «kruistocht der ambachtslieden».¹⁴

Vanuit Akko kon dan in 1253 de tocht van Willem van Rubroek naar de Mongoolse hoofdstad Karakoroem beginnen. Twee jaar later, midden augustus 1255 was hij opnieuw in Akko. Hoelagoe, de kleinzoon van Djengis Khan, zette ondertussen zijn opmars verder en het leek er op alsof de wens van Lodewijk IX uiteindelijk toch in vervulling zou gaan. De Mongolen zouden de islam uitroeien. In 1260 werd Alleppe verwoest en Damascus ingenomen.

En... Maar dat is dan weer een ander verhaal.

Marc VUYLSTEKE

Noten

1. Stad aan de Middellandse Zee in het huidige Israël, gelegen ten N van Jaffa en N-W van Jeruzalem
2. Het oudste en volledigste handschrift «Itinerarium Willelmi de Rubruc» uit de dertiende eeuw wordt bewaard in de bibliotheek van het Corpus Christi College te Cambridge. Er bestaat een Nederlandse vertaling te Leiden uitgegeven in 1706 bij Pieter Vander Aa. In 1984 verscheen een Nederlandse vertaling, een uitgave van de Heemkundige Kring «de Roede van Tielt»: «Het reisverhaal van Willem van Rubroek 1253-1255».
3. Franciscus was in Assisi in 1182 geboren. Ongewapend was hij in 1219 meegetrokken met de vijfde kruistocht. In Egypte probeerde hij een wapenstilstand tussen de kruisvaarders en moslims te bewerkstelligen, echter tevergeefs. Hij stierf in 1226 in Assisi en het jaar daarop verklaarde de Paus Gregorius IX hem heilig.
4. Grote Winkler Prins 1973, deel 7 p 641.
5. Rubroek : ru + broek. Ru , Ruha ; rugueux, c.a.d. couvert de broussailles : Toponymisch woordenboek Gysseling p 867. (dus verwildert, bedekt met struikgewas, kreupelhout)
Ru ro roodbroek : gerooid moerassig land. In «De Middeleeuwse Oorkondetaal te Oudenaarde» van Dr. M. Hoebeke lezen we op p 376 «Dat in de plaatsnaam Rubroec/Roobrouc een bestanddeel rode/rot schuilt, d.i. een plaats waar bos gerooid werd, staat buiten kijf».
6. Het reisverhaal van Willem van Rubroek (1253-1255) – U. DeVolder – R.Ostijn – P. Vandepitte, een uitgave van de heemkundige kring «De Roede van Tielt» p 11.
7. Ook in Maldegem treffen we het toponiem Rubroek aan. In een vonnis van 1613 lezen we : «... ghestolen een half myle van Maldeghem omtrent Rubroek, eenen grauwen grijsen ruyn looopende int gars». Woordenboek der toponymie, K De Flou, deel XIII, p 950.
8. De archieven van de heer, leenhof en schepenbank van Isselmoregem, H. Van Isterdael, R.A.R. inventaris 90.
9. synghe : het zeven of filteren van iets :Verwijs en Verdam VII-2.
10. De instelling van de kasselrijen van Oudenaarde (13de eeuw tot 1796) in Handelingen van de geschied- en Oudheidkundige kring van Oudenaarde, 1998.
11. De archieven van de heerlijkheid Isselmoregem, H Van Isterdael, R.A.R. Inventaris 74.
12. Het Grafelijk Geslacht Dampierre en zijn strijd tegen Filips De Schone, Dr Theo Luyckx, Davidsfonds-Leuven 1952.
13. Het is niet zeker dat Willem van Rubroek de strijd in Egypte heeft meegemaakt. Lodewijk IX arriveerde met zijn leger op 18 september in Cyprus. Hier kwam het leger van Willem van Dampierre het Franse leger vervoegen. Iedereen bracht er de winter door. Begin mei vertrok het geweldig uitgerust leger naar Damiate in Egypte. Damiate ligt aan de oostkust van de Middellandse Zee, niet zover van Akko. Willem kan in Akko de kruisvaarders verlaten hebben en in het klooster van Akko de evolutie van de strijd afgewacht hebben. Na de nederlaag komen de overlevende kruisvaarders, samen met Koning Lodewijk IX in Akko aan. In Akko zal Willem dan zeker contact gehad hebben met Lodewijk IX. Wellicht heeft hij in deze stad de opdracht van de koning gekregen om opnieuw contact te zoeken met de Mongolen.
14. Heilige Oorlog, de kruistochten ende de wereld van vandaag, Karen Armstrong, 1999 Uitgeverij Athos, p 476-480.

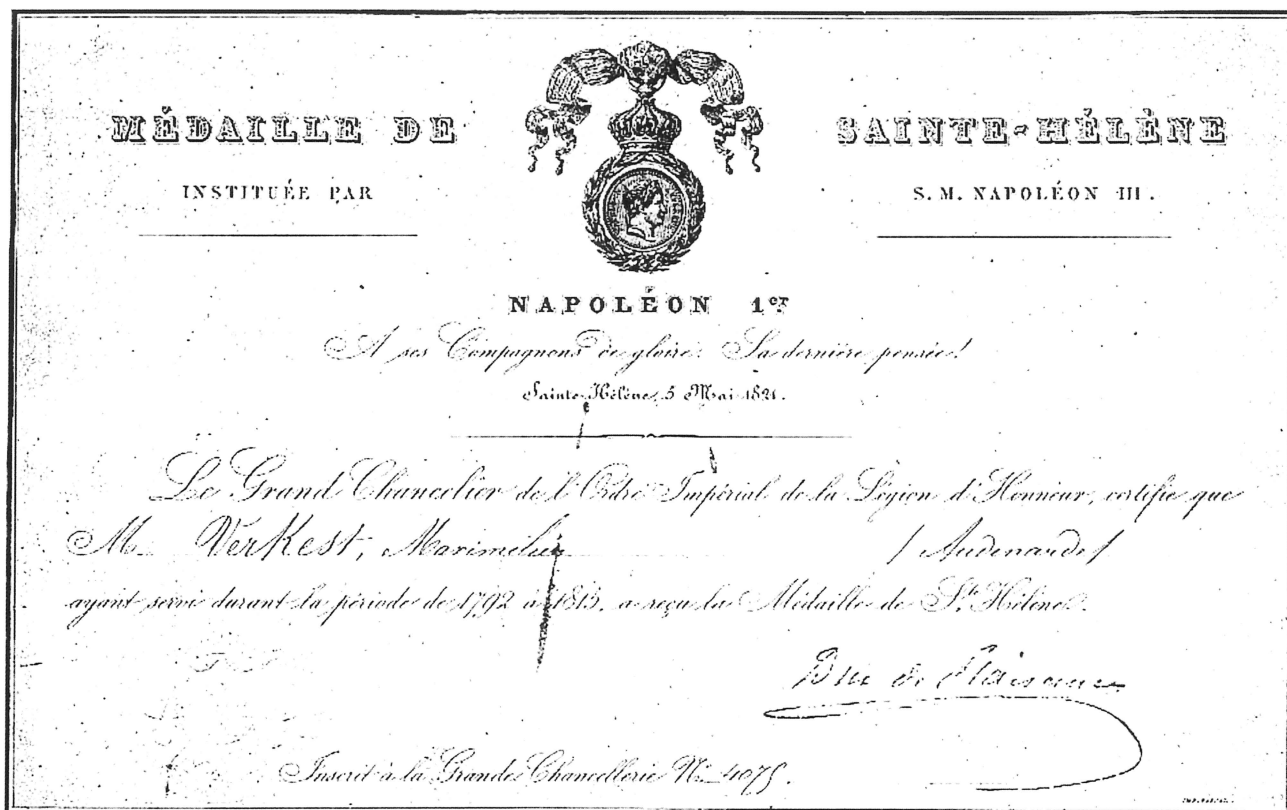
Soldaten van Napoleon Oudenaarde

Les médaillés de «Sainte-Hélène»

Lijst van de oud-militairen uit Oudenaarde die recht hebben op de
«Médaille de Sainte-Hélène instituée par S.M. Napoléon III».

Krachtens het testament van Napoleon gedateerd op 5 mei 1821 en na het verschijnen van het keizerlijk decreet van Napoleon III op 12 augustus 1857 werd o.a. aan de onderstaande gewezen soldaten van Napoleon, allen gedomicilieerd te Oudenaarde, «la médaille commémorative de Ste-Hélène» uitgereikt

Eén van hen was Maximilien Verkest.

Maximilien Verkest was als remplaceant voor C.L. De Pape in 1812 in Franse dienst getreden en «*hij heeft er zijne dienst wel gedaen*» verklaarde De Paepe.

De burgemeester van Anzegem, F. De Poorter verklaart schriftelijk op 9 november 1857 dat «... *het van zijn kennis is dat Maximilien Verkest gedient heeft als remplaceant van 1812 tot 1814 in Franchen dienst*».

Ook op internet kan men de meeste (?) medaillehouders vinden.

Surf naar : <http://stehelene.geneactes.org/neerlandais.html>

Dit bestand is gratis en eenvoudig voor iedereen toegankelijk.

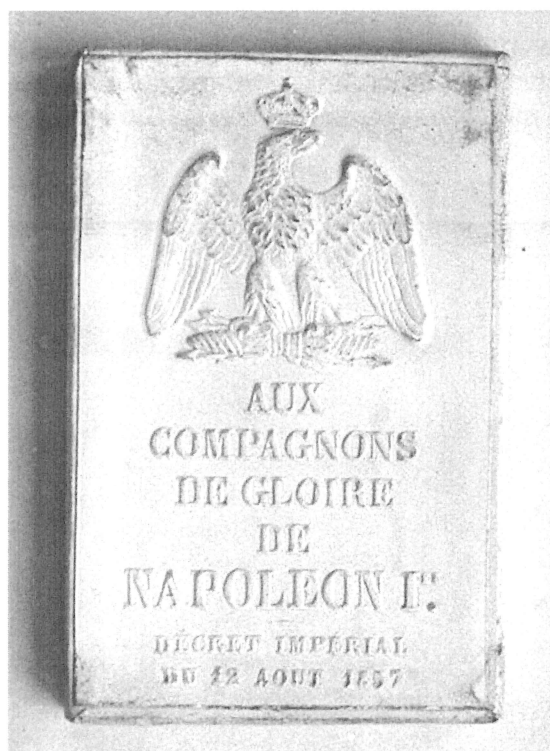
Niet minder dan 405.000 soldaten werden tussen 1857 en 1870 beloond met dit ereteken, (350.000 Fransen en 55.000 buitenlanders : Belgen, Luxemburgers, Nederlanders, Polen, Italianen, Duitsers, enz.).

Alle deze soldaten, in dienst bij het Franse leger tussen 1792 en 1815 en geboren tussen 1765-1797, waren nog in leven in 1857.

Toen ik op vrijdagavond 14 juli 01 de gedekoreerden uit Oudenaarde via internet opzocht kreeg ik slechts 3 van de 49 namen. (nl Maximilien Verkest, Jean-Martin Beyaert en Charles Antoine Quiquinpoix)

Wanneer ik zocht op de geboorteplaats Oudenaarde kreeg ik slechts 1 antwoord :

Jean-Baptiste Schamelhout, Officier Belge pensionné, geboren te Oudenaarde op 11 november 1791 en te Gent verblijvende.

Hierboven staat het doosje afgebeeld waarin de medaille bewaard werd met daarnaast de voor- en achterzijde van de medaille.

In het stadsarchief van Oudenaarde vond ik volgende lijst met 49 namen van soldaten die eind 1857 beloond werden met de Ste-Hélène médaille.

Marc VUYLSTEKE

NAAM	LEEFTIJD		UITREIKING
Bataille François	76 jaar	1803 tot 1813	20/10/1857
Beyaert Jean Martin	64 jaar	1812 tot 1814	20/02/1858
Buys Jean	79 jaar	1807 tot 1813	20/10/1857
Callant Jean-Baptiste	64 jaar	1812 tot 1813	20/10/1857
Cambel Pierre Joseph	64 jaar	1812 tot 1814	20/10/1857
Cloppenberg Jean	69 jaar	1807 tot 1814	20/10/1857
De Brouwer Joseph	69 jaar	1812 tot 1814	16/11/1857
De Groote Charles Louis	68 jaar	1808 tot 1814	20/10/1857
Deblimortiers Louis François	66 jaar	1809 tot 1814	20/10/1857
Declercq Jan Baptiste	68 jaar	1808 tot 1814	20/10/1857
Dehier Cyprien	69 jaar	1813 tot 1814	20/10/1857
Dekins Charles Louis	63 jaar	1813 tot 1814	20/10/1857
Demoor Urbain	°25 okt 1793	1813 tot 1815	20/10/1857
Deplechin Bonaventura	83 jaar	1801 tot 1801	20/10/1857
Depoorter Lievin	69 jaar	1809 tot 1811	20/10/1857
Depotter Jean Louis	67 jaar	1809 tot 1815	20/10/1857
Devos Charles Cyrille	71 jaar	1806 tot 1814	20/10/1857
Dujardin Charles	67 jaar	1811 tot 1813	31/10/1857
Eggermont Vital	72 jaar	1805 tot 1814	20/10/1857
Francart Leon Simon Joseph	72 jaar	1805 tot 1814	20/10/1857
Frans Bernard	75 jaar	1804 tot 1805	20/10/1857
Ghuys Louis	71 jaar	1809 tot 1813	20/10/1857
Haghenbeek François Louis	64 jaar	1813 tot 1814	20/10/1857
Haudenhuyze Charles	70 jaar	1807 tot 1814	20/10/1857
Hoste Charmes	70 jaar	1806 tot 1814	20/10/1857
Lamon Pierre	64 jaar	1812 tot 1813	31/10/1857
Mahieu Philippe	65 jaar	1812 tot 1814	20/10/1857
Maroy Louis Jacques	64 jaar	1811 tot 1814	20/10/1857
Mijns Pierre Etienne	64 jaar	1813 tot 1814	31/10/1857
Nollet Jean Joqchim	74 jaar	1803 tot 1815	20/10/1857
Noterman Emmanuel	72 jaar	1814 tot 1815	20/10/1857
Noterman Emmanuel Joseph	° 6 sept 1787	1807 tot 1814	20/10/1857
Paepsaet Gustave Adolphe	°18 dec 1786	1810 tot 1815	20/10/1857
Philemaete Pierre Charles	70 jaar	1807 tot 1814	20/10/1857
Quiquempoix Charles Antoine	64 jaar	1813 tot 1814	13/02/1858
Raepsaet Leon Fidèle	67 jaar	1808 tot 1814	20/10/1857
Rullens Joseph	72 jaar	1813 tot 1813	20/10/1857
Tack Pierre	73 jaar	1804 tot 1814	20/10/1857
Tyteca Louis Arnold Joseph	65 jaar	1809 tot 1813	20/10/1857
Van Wetter Joseph	° 1784	1806 tot 1814	20/10/1857
Vanbetsbrugge Ivon	65 jaar	1812 tot 1814	20/10/1857
Vandecatseye Jean Baptiste	72 jaar	1810 tot 1815	20/10/1857
Vandendaele François	64 jaar	1812 tot 1814	20/10/1857
Vanderbanck Jean	63 jaar	1813 tot 1814	20/10/1857
Vanderstraeten Ferdinand Antoon	69 jaar	1809 tot 1814	20/10/1857
Vanschoorisse Pierre	79 jaar	1798 tot 1813	20/10/1857
Vereecke Erasme François	63 jaar	1813 tot 1814	20/10/1857
Verkest Maximilien	70 jaar	1812 tot 1814	16/11/1857
Vimont Louis Jaecques Gabriel	67 jaar	1809 tot 1814	20/10/1857

OVERTREDERS IN ONZE CONTREIEN VAN KERKELIJKE VERORDENINGEN.

Deel VIII.

Maria-Anna Craye, weduwe van Petrus-Joannes van Cauwenberghe uit Wannegem, wordt vrijgesproken van huwelijksbelofte aan Judocus van der Straeten van Eine (26.4.1730).

Anna-Theresia de Baets van Kruishoutem is ook vrij van huwelijksbelofte met Joannes Dupon (8.3.1758).

Joanna Ronse van Petegem-Oudenaarde deed geen huwelijksbelofte aan Jan-Baptist de Tollenaere uit Kerkhove, die haar de nadelen moet vergoeden (27.10.1759).

Jacobus Vercleyen uit Mater, reeds driemaal geroepen, verzoekt om ontheffing van zijn voor vier jaar afgelegde trouwbelofte met Catharina de Timmerman (6.11.1767).

Cornelius de Meyer van Velzeke, vraagt ontheffing van de belofte met Marie-Jeanne de Noyette uit Leeuwegem (7.5.1771).

Bernardus Coessens van Optrakel, met Maria-Anna van de Wattijne uit Schorisse (30.4.1790).

Ludovicus d'Hont uit Ruien, van Barbara Tollener (3.11.1790).

Barbara de Mil van Optrakel, van Franciscus Sadonis (12.2.1794).

Joanna Pols, weduwe van Pieter Fransos van Nederbrakel, vraagt ontheffing van de trouwbelofte met Livinus Roelant (10.10.1782).

Margaretha Beerens en Paulus Stevens, beide van Ronse, worden gedaagd wegens niet-nakoming van de huwelijksbelofte (1605); zo ook: Franciscus Mercie van Melden wegens zijn trouwbelofte met Maria van Hoolant (1718).

Joannes van den Driessche uit Oudenaarde, deed voor drie jaar te Ronse huwelijksbelofte met Hermina Late en kende haar zodat hij dus de excommunicatie opliep. Daarna deed hij een tweede huwelijksbelofte met Joanna sWaghenaers die hij huwde. Hij moet één dag vasten op water en brood (24.11.1570).

Petrus Bruneel van Oudenaarde, verloofd met Maria Loots, stelden het huwelijk uit en leven samen. Zij liepen de excommunicatie op en moeten 20 sch.par.betalen (15.10.1571).

Judocus de Smet van Pamele, die verloofd sinds de maand mei het huwelijk uitstelde, moet 20 schell.par. betalen als hij volgende zondag met zijn verloofde trouwt, zoniet 4 pond par. boete (2.11.1571).

Defloraties met betwist vaderschap e.d.

Joannes Bette van Elsegem, moet het kind van Elisabeth Roye alias van der Beke erkennen, 3 pond groot alimentatiegeld en 8 pond par. voor kraambedkosten betalen. Beiden moeten voor de omgang 3 pond par. boete betalen (6.10.1570).

Joannes de Cueninck van Oudenaarde, moet aan Judoca van der Linden voor defloratie en kraambedkosten van een tweeling 2 pond groot en 5 pond par. en 2 pond 10 schell.par. boete betalen plus haar kosten (4.11.1575).

Franciscus de Keukelaere van Ouwegem, moet het kind van Maria Romadis van Huise, erkennen + 8 pond groot voor defloratie of met haar trouwen + 3 pond groot kraambedkosten + 3 stuivers daags alimentatiegeld (10.2.1751).

Laurentius Liets van Oudenaarde, moet het kind van Anna-Petronilla Voet erkennen + 8 pond groot voor defloratie + 3 pond groot kraambedkosten + 3 stuivers daags alimentatiegeld + 9/10 van de proceskosten en is vrij om met een andere te trouwen (1.10.1760).

Ludovicus-Josephus Hoeckman uit Eine, wijst het vaderschap af van het kind van Joanna Frenau, dat in het doopregister onder haar naam moet gewijzigd worden (28.5.1762).

Maria-Anna Loosvelt van Elsegem mag onder eed bevestigen dat Ludovicus van de Venne van Petegem-Oudenaarde, de vader is van haar kind (25.6.1746).

Gevallen van schaking.

Nicolaus Baert van Oudenaarde, schaakte en defloreerde Catharina van Hende, dochter van Philip. Hij moet 9 pond par. betalen en haar binnen de drie dagen, tot bij het huwelijk, naar huis terugsturen (12.3.1569).

Paschasius Sack van Eine, die Catharina Baerts schaakte en verdacht is haar te hebben gedefloreerd, moet voor beide overtredingen 5 pond par. betalen (21.10.1569).

Egidius van der Straeten van Eine, die zijn huidige vrouw schaakte, moet 20 schell.par. betalen. De beschuldiging, door hem geloofend, van defloratie, wordt in beraad gehouden (2.12.1569).

Geheime en feitelijke huwelijken.

Amandus van den Hende, ongehuwd, meester-goudsmit te Oudenaarde, kent sinds vier jaar Anna-Maria Waelkens, met wie hij een feitelijk huwelijk sloot (ondanks een vroegere huwelijksbelofte met een andere, waarvan het proces nog hangend is voor de Raad van Vlaanderen) in de Sint-Walburgis te Oudenaarde, toen de pastoor naar zijn biechtstoel ging. Het huwelijk is geldig maar ongeoorloofd. Hij moet aan de armen door de pastoor 2 zakken graan tot brood gebakken laten bedelen + generale biecht en kommunie + 3 maal op bedevaart gaan naar O.L.Vrouw te Kerselare met telkens mishoren. Zij moet 8 dagen in de gevangenis vasten op water en brood om de andere dag, waarna generale biecht en kommunie. Beide moeten geknield (hij blootshoofds) voor de pastoor en twee getuigen vergiffenis vragen en in de kerk hun ja-woord hernieuwen voor de pastoor van Sint-Walburgis (16.2.1779).

Judocus-Josephus Crayeneste, ongehuwd, vroeger wonende te Ooike, nu te Gijselbrechtegem, sloot op de pastorie te Ooike een huwelijksbelofte met Barbara-Theresia de Mey, maar gezien bij de huwelijksroepen een ander meisje, die zich door hem onder huwelijksbelofte liet defloreren, zich tegen dit huwelijk verzette, vertrok hij met Barbara naar Holland, waar zij te Sint-Margriet trouwden voor een gereformeerd bedienaar en nadien naar Gijselbrechtegem terugkeerden. Dit huwelijk wordt ongeldig verklaard. Beiden moeten binnen de 3 dagen voor de pastoor van Gijselbrechtegem en vier getuigen, geknield vergiffenis vragen + een generale biecht spreken en kommuniseren. Gedurende zes maanden moeten zij iedere eerste zondag biechten en krijgen verbod om samen te wonen. De pastoor moet dit vonnis in het Vlaams bij de preek van op de kansel voorlezen (16.4.1777).

Anna-Ludovica der Kinderen van Oudenaarde, bekomt de ongeldig verklaring van haar huwelijk met Emmanuel Vispoel, advocaat bij de Raad van Vlaanderen, wegens niet gedispenseerde affiniteit in de derde en de vierde graad (26.7.1753).

Richardus de Hondt, schoenlapper te Munkzwalm, oud en grijs, en die een gehuyrde coeie heeft ende gaet wijen int velt om gelt, sloot een tweede huwelijk met Elisabeth Scaeps met wie hij in 12 jaar zes kinderen heeft. Hij moet biechten, penitentie volbrengen en 10 pond vlaams als boete betalen. Verder moet hij blootshoofds en ongeschoeid, met een brandende kaars mee opstappen in de plechtige processie en daarna voor het hoogaltaar in aanwezigheid van het volk, geknield om vergiffenis vragen en daarboven 16 gulden 5 stuivers proceskosten betalen (1599).

Arnoldus van Oostvelt uit Oudenaarde, die zonder kerkelijke toelating gescheiden leeft van zijn vrouw, moet 20 schell.par. boete betalen (4.5.1571).

Jacobus de Cuyper en Juliana, zijn vrouw, van Oudenaarde, die mekaar sinds vele jaren verlieten zonder toelating en hierom de excommunicatie opliepen, moeten terug bij mekaar gaan wonen en 6 pond par. boete betalen (10.2.1570).

Gevallen van overspel.

Richardus de Zutter van Ouwegem, gehuwd, die Elisabeth Colpaert kende, moet 7 pond par. betalen en twee dagen vasten op water en brood (11.2.1569).

Joannes Steenaert van Eine, gehuwd, had omgang met Margaretha Vancruyzen, weduwe, en moet hiervoor een tijd in de gevangenis blijven (7.10.1569).

Egidius Moerman gezeid de Vos, van Nokere, gehuwd, die overspel pleegde met Adriana Lautins, weduwe, moet voor het hof geknield vergiffenis vragen, in zijn parochiekerk op de tweede zondag van november een kaars offeren en de volgende vrijdag vasten op water en brood (29.10.1571).

Margareta Lambrechts van Ooike, onlangs gestraft wegens overspel met Erasmus van Quickelberghe, gehuwd, pleegde opnieuw overspel met Adrianus Vindevoghele, ook gehuwd. Zij moet twee dagen vasten in de gevangenis en krijgt verbod dit nog te doen onder bedreiging met verbanning uit het bisdom (10.1.1572).

Florentius de Meester uit Kruishoutem, gehuwd, pleegde overspel met Maria van Cuelenbroeck. Hij moet een brandende kaars vanuit het hof langs de Hoogpoort, Cortemete, Donckersteke en Sint-Jans Straete naar de kathedraal (te Mechelen) dragen en er offeren, daarbij drie dagen, namelijk zaterdag, maandag en woensdag in de gevangenis vasten op water en brood + 7 pond par. boete betalen (20.2.1573).

Joannes Wine van Lede (Wannegem), gehuwd, pleegde overspel met Maria Bauters. Hij moet met een brandende kaars van 6 pond gaan van het hof langs de straten genaamd Sint-Jans straete, Schepenhuis plaetse en Hoochpoorte naar de kathedraal (te Mechelen). Daar moet hij de kaars offeren aan het Allerheiligste + 9 pond par. boete betalen en op bedevaart gaan naar Sint-Goedele in Brussel. Volgende vrijdag moet hij vasten op water en brood. Achteraf wordt hij van de voornoemde bedevaart ontslagen (13.3.1573).

Judocus de Nachtegael genoemd de Latere, van Wannegem, gehuwd, pleegde overspel met Elisabeth de Burchgrave, weduwe van Judocus Moens, die hem door de drank verleidde. Hij moet geknield voor het Hof vergiffenis vragen, een kaars van 3 pond offeren in zijn parochiekerk. Hij moet nog drie dagen in de gevangenis blijven en 18 gulden boete betalen (21.6.1591).

Joannes Baert van Eine, gehuwd, die overspel pleegde met NN, de echtgenote van Judocus de Windele, moet buiten de gevangenisstraf met vasten op water en brood, een kaars offeren van 3 pond. Geknield moet hij vergiffenis vragen en op bedevaart gaan naar de H. Drievuldigheidsberg nabij Doornik + 36 pond boete betalen (13.12.1591).

Arnoldus Ardois van Oudenaarde, gehuwd, in de gevangenis opgesloten wegens overspelige omgang met zijn meid Margareta Crupens, moet voor het Hof blootshoofds en geknield vergiffenis vragen en in zijn parochiekerk een kaars van 4 pond offeren. Ook hij moet op bedevaart gaan naar de Heilige Drievuldigheidsberg nabij Doornik en 50 pond par. boete betalen. Bij herhaling van de overtreding zal geseling en verbanning volgen (19.8.1592).

Catharina Ghijselinck van Gavere, ongehuwd, moet wegens overspel met een gehuwde man, met kind tot gevolg, volgende zondag een half uur voor de hoogmis bij de ingang van de kerk neerknielen met een kaars van een half pond in de hand en onder de mis die kaars offeren. Een jaar lang moet zij op zon- en feestdagen in de hoogmis en sermoen aanwezig zijn en maandelijks biechten en communiceren (27.9.1764).

(wordt vervolgd)

Naar Jozef de Brouwer door Edgard VAN DROOGENBROECK.

GELEGENHEIDSVONDSTEN ... en dies meer !

Hoe men een ketter uit Eine in 1588 behandelde komt u hierna te lezen.

" Omme dat ghij Roberecht Mergelaere gheboren van Haine (Eyne) ontrent Audenaerde, cordewaegcruyere van uwen style, woonachtich binnen dese stede (=Gent), u vervoordert hebt binnen deselve stede te blijven, zonder u sedert 't overcomen van diere in de onderdanicheyt van Z.M. ghebrocht ofte ghereconcilieert thebbene met onse moeder de heyleghe catholiecke roomsche kercke, zoe een yegelick sculdech es en behoort te doene, waer toe ghij nochtans ten diversche stonden begroet en vermaent syt gheweest. Ende boven dien svrydachs voor Sinxenen laestleden, u zoo verre en leelyck vergheten hebt, dat ghy tot grooter cleenicheyt ende oneere van Godt almachtich, tot mesachtinghe en vilipendentie van syne gheboden, ende tot scandaele ende ontstichtinghe van uwen evennaesten 't selve hoorende, uut uwen monde hebt laten ghaen ende ghesproken deze woorden in substantie: Ic moet deze daeghen doen 't ghene ic in 14 of 15 jaeren nyet ghedaen en hebbe, EN STYNKEN WOONT'ER:(*) daarmede te kennen gevende uwen boosen ende quaden wille; waerop alzo gheantwoort wiert: Ic en zoude 't selve jehghens myn herte niet doen, Stynken op, Stynke neere, ghy anderwerf met meerder blasphemie zeyt: Ic sal(onleesbaar geworden) wesende saken zeer scandaleus ende afgrysselicke blasphemien iegghens Godt ende theylegh sacrament des Autaers, nyet lydelic sonder straffe ende rigoureuse pugnitie, in exemple van anderen.

Scepenen van der keure der stede van Ghendt, rechtdoende wysen ende condempneren u alhier in opene camere ghegheesselt te worden met scherpe roeden tot den loopende bloede, ende voorts ghesteken te worden met een geloyen ijsen deur u tonghe, ende daernaer ghegeesselt te zyne rontomme de vier pilaeren van de Vismert. Bannen u voorts uut dese stede ende scependomme den termyn van X jaeren, sonder middelertyt daerinne te comen, op peyne van gheesselynghe ende ghebannen te zyne uute lande van Vlaenderen, den tyt van 50 jaeren. Ghepronunchieert ende ten thuyne gherepeteert den ban, present bailliu en scepenen, ter maninghe van den amman, desen 6 Augusty 1588."

(*) Stijntje woont er, oude spreekwys nog heden in gebruik by de gemeene volksklasse en waerdoor men wil te kennen geven, dat de tyden veranderd zyn, en dat men iets doet uit dwang, om eenig onheil, twist of moeielykheid te verhoeden. Deze spreuk ziet men vooral by de zulken bezigen, welke schielyk van gewoonte veranderende, zich door dezelve trachten te verschoonen. Zy past meer op huislyke zaken.

Uit: Bydragen tot de kennis van het Oude Strafrecht in Vlaenderen door J.B. Cannaert, uitgegeven te Gent in 1835 en gedrukt bij F. en E. Gyselynck, boek- en steendrukkers.

Edgard VAN DROOGENBROECK

Woensdag 28 november 2001 om 20 uur
«Huis van Parma», Grote Markt, Oudenaarde

Voordracht

**«DE CRIMINALITEIT IN HET LAND VAN AALST
IN DE ACHTTIENDE EEUW»**

door Dries Mertens.

AANWINSTEN BOEKENBESTAND OP 25 MEI 2001

- Roede van Tielt jaargang 27 nr.1 en 2
jaargang 24 nr. 1-2-3 en 4
jaargang 25 nr.1-2-3 en 4
jaargang 26 nr. 1 en 2
jaargang 23 nr. 1-2-3 en 4
- Gemeentekrediet jaargang 46 nr.180-181
jaargang 47 nr.184-185-186
jaargang 48 nr.187-188-189-190-191-192.
- Romana contact 1991 - 1992 Publication de la société d'archéologie
- Ken Uw Volk uitgave Chromodienst De Beukelaer Antwerpen.
- De Geschiedenis van den brabantischen Olijfberg door J.B. du BUY Brussel 1960
- De Hervorming in de Zuidelijke Nederlanden in XVIde eeuw door Dr. A.L.E. Verheyden Brussel 1949
- De Geeraardsbergse «Garde Civique» of Burgerwacht (1795-1920)
- Het kerkhof van de Protestantse Gemeente (1822-2000) door W.V. Blommaert
- Kaarten en Plannen : Catalogus van het Rijksarchief te Brugge.
- Historisch verslag : Verslag van de Secretaris-Generaal over het dienstjaar 1999-2000 : Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, vereniging zonder winstoogmerk.
- Annalen van Ronse 1948-1996: Geschied- en Oudheidkundige Kring van Ronse en het Tenement van Inde.
- Welden : Dopen 1630-1792 / Huwelijken 1629-1712 / Overlijden 1629-1712, door Gabriel Norbert.
- Kring voor Geschiedenis en Kunst van Deinze in de Leiestreek
- Toponomie van Petegem-aan-de-Leie oude en Nieuwe plaatsnamen
- Stamboom van Emiel De Lange en Elodie Papignies April 2201 door Magda De Lange
- CD-Rom Ferraris-Kaarten van Desmyter Antoine
- Berchem-Deurle-Gavere-Gent-Helkijn-Kortrijk-Oudenaarde-Pecq-Ronse-Tielt-Waregem-Zottegem.
- Familie Van Der Haegen te Nederhasselt door Arthur Van Der Haegen
- Schenking door Edgard Van Droogenbroeck
- Het brandoffer dat wij dragen door Valère Depauw (uitgave Davidsfonds Leuven)
- Geschiedenis en Oorsprong der oudste protestantsche kerken in België
(Maria-Horebeke, Maeter en Etichove) door J.H.C.Wagener, Rotterdam 1885. (copy)
- Notes et Documents sur l'histoire Religieuse des Pays-Bas et Autrichiens au XVIIIe siècle par Eugène Hubert
(Bruxelles 1924)
- Parochie : Sint-Maria-Horebeke; Staten van Goed 1585-1812 door André Lafort en Herman Van Isterdael.
- Gedenkschrift van het eeuwfeest der instelling van het Broederschap van Den H. Macharius in de Parochiale Kerk van O.L.V. te Pamele binnen de Stad Audenaerde gevierd op de 7de van Oogstmaand.
Drukkerij Charles De Vos, Audenaerde 1853.
- Historie van O.L.V. ter Kerselaer binnen de Parochie Edelaar bij Audenaerde door Victor De Buck 1896
- Leupegem door de eeuwen heen door Hector Vandevelde 1937.
- Peteghem door Joseph Plancquart. Twintig eeuwen geschiedenis. - Uitgeverij Jos. Vermaut, Brussel.
- De martelaars van Oudenaerde, Venhaal uit de tijd der Beeldstormers 1571-1572. Brugge 1912
- Het Kerkelijk en Liefdadig Diest : Geschiedenis der Kerken, Kapellen, Kloosters, Liefdadige Gestichten.
door F.J.E. Raymaekers. - Leuven boekbinderij van Karel Peeters, 1870.
- Kalender 2000- Wereldkaarten
- Kunstpatrimonium van de provincie Antwerpen : De Sint-Gummaruskerk te Lier door Herha Leeman, 1972
- Oostvlaems Verbond van de Kringen voor Geschiedenis - Inventaris nr. 4 A. De Vos : Inventaris der Landbouwpachten in de Gentse Jaarregisters van de Keure, (Tweede deel 1501-1600)
- Bijdrage tot de geschiedenis der Deinze en van het land aan Leie en Schelde
LXIII 1996 - LXIV 1997 met bijlage «De Merkt te Deinze» - Idem LXV 1998 - Idem LXVI 1999
- De Roede van Tielt Driemaandelijks heemkundig Tijdschrift : 27e jg. nr. 3 sept. 1996 en 28e jg. nr. 1 maart 1997

Aan alle milde schenkers hartelijk dank

Gerard VAN DE MEULEBROUCKE.

PAROCHIEREGISTERS.

Zijn deze registers de aangewezen bronnen voor onze opzoekingen naar voorouders; niet zelden ontdekt men er gegevens, de doodsoorzaak vermeldende. Zo tot omtrent 1670 nog in 't Nederlands, althans te Schoorisse. Volgende akten uit de overlijdensregister zouden evengoedannoncen kunnen zijn in de huidige lokale weekbladen.

- den 17 februari 1647 en omtrent deser daeghen zijn gestorven ten huysen van Arent van een contagieuse siekte... vijf kinderen.
- 24 januari 1647 uit "Irlant" van adel geslachte... ter cause van ketterijen.
- April 1647 Jan Vanderhaeghe soldaat van de compagnie van graaf Jan van ... (niet leesbaar) is gevonden vermoort liggende.
- 23 april 1648 is doodgevonden Jaeck ten huysen van Susanne Wasteels compagnie van prince van Lingie.
- 2 april 1669 in sijn onnoozelkintsheyt ghestorven Adrianus Roos fs. Pieters ende is begraven inde lochtinck tot weer uytgegraven is voor den putte.
- 24 november 1669 is overleden Pieter Roman fs. Adrianus, boschgat, van een steke die hij ontvangen heeft in zijn herte ten huysen van taverne van Joos Odevaert...
- 4 september 1669 is overleden Jan Blondelle fs. Adrianus, jonckman, van eenen slagh die hij ontvangen heeft op zijn hoofd tot Seghelsem in't gehucht Roovost gheuytvaert den 26 november 1669.

De protestanten hadden eigen formulering van doopsel.

- 1739 – 5 may is in de prochie van Etikove gedoopt 't kind van Isaac Maelsacq s'kinds naam van Jacobus, de getuygen waren Francoys Malsacq uit Etike en Catharina Pede uit Horenbeek.
- De selve dito is er gedoopt 't kind van Fleur Peyken uit Mater s' kinds naam was Johannes, de getuigen Joos Pede en Maria Malsacq, beide uit Horenbeek.
- Den twintigsten mey 1784 is te Etichove gedoopt Johannes, zontje van Francies de Groote en Susanne Van den driessche, echtelieden, woonachtig te Etichove op de Maelsacqstraat, de getuigen waren Livinus de Potter en Franceyne de Potter, woonachtig te Etichove en te St Maria hoorebeke, gemeld kind is geboren den agtienden Mey des avonds omtrent 9 uren.

Bezettings-legers of militairen-passanten lieten ook sporen na.

- 12 april 1681 is overleden in innocentia Franciscus fs. Leg. Martinus Colle militis in legione comites de Brucq, et Francisca Wallé.
- 1742 is gedoopt het kint van Fleur Pikkell, door de predikant van een Regiment Schotse Cavalerie Joannes Banatyne destijds te Audenaerde den 14 Agtus en herkenent de naam gekregen van Maria Framboise, getuigen waren Joannes Lani...
- 1744 den 10 juni is door een veldpredikant de heer van Gent, staande te púnemerent gedoopt het kint van Johannes de potter in het leger staande bij Audenaerde, de moeder maria Louisa Pede, de getuigen Jacobus de Potter en Franchoise de Potter.

E.H. Paraerts, pastor in Mater rond 1700 schreef met de hele belijdenis tot het H. Kath. Geloof (zie ook vorige bijdrage) over, maar gebruikte zijn doopregister ook als een soort dagboek over aankopen, wijdingen, of andere benodigheden de kerk of de eredienst aangaande.

Voorbeelden op volgende twee bladzijden.

Michel GYSELINCK

op den 6 april 1703 is bevestigd
 Fransoos Carnot onderzocht in prof
 hoedanig voor pastor of onderzocht
 onder den jaar 9 L de verzoeken onder
 pastor van Carnot onderzocht de
 alle jodigden onder de jodade bij de
 uffe van het jodig roombel en jodig
 geloofde van jodig in de jodig
 jodig de jodig van de jodig jodig
 ten profijt vander armens van
 Achter ingebald ich gram af te
 wijken van de jodig jodig
 de werelij jodig in de jodig
 jodig vander jodig jodig jodig
 1703. inder

dit is for van fraus Carnot

A: Stovant pastie Mahtre
 Guamus L: doorkroex nicoput
 in maars
 Gijster de Couk

12 nov 98
 Oudenaarde
 10 fr
 81957

Acta.
 Dat den den heer chnodis pieracht
 pastor der parochie van Matore van
 st gantnisse in 1682 t sijnen tijde
 de groote clocke is hergoten ten coste
 van abt van st piters neffens Gendt
 tot 5 rijsen, eerst door erw. jan van gendt, 2
 door Mr ... houbertin lorijn
 3 door erw. jan vanderghyn mechelaer
 ten 4 en 5 door erw. jan pauwels
 binnendy gendt o p t h d o l v o s t h o s
 item de acht copere candelaers.
 item 2 bightstoelen
 item den aermendisch
 item den ockzael
 item het groot gheschijp alre 10
 item 3 cassuyfels, 3 antependia, den
 choorcappe met 2 dalmaticas. 2
 vanden den baldachinien. vdy cibori
 van 24 ponden in 4, gnd sterck
 jett. 3. alben. 3 cingele. 3 onder
 rocken. 6 corporalen 2 dwalen
 in 2 missalen antependia gra
 deeld. practicals. alle te vort des
 herjoden is door proest van vort abt

item in junio 1722 heeft
 een voorn pastor loty ondi de
 geffr Paort Begijnhof int clo
 Begijnhof duyn madikoy de
 groot antependium door dy
 antep van onse kint vrande
 coste 4 ponden 10 schillingen
 gnd in, den jodig jodig
 den cloyn antependium och v
 onse sint vrande all sij joff
 wort te midday de herche
 coste 2 ponden 10 schillingen
 sterck jodig

item in febr 1718 is ten a
 vande proest jammers nyt
 kate van 3 sone gornac
 ten berch gnd in d.

6 april 1703
 belijdenisse tot roomsch. cath.
 geloof ... boete drij ponden ...
 door fransoos larnoe

st jansmisse 1682
 de groote clocke is hergoten ten coste
 van den abt van st-piters neffens Gendt
 tot 5 rijsen, eerst door erw. jan van gendt, 2
 door Mr ... houbertin lorijn
 3 door Mr jan vanderghyn mechelaer
 4 en 5 door Mr jan pauwels binnen gendt ...

item de acht copere candelaers
 2 bightstoelen
 den aermendisch
 den ockzael

3 cassuyfels 3 antependia
 1 choorcappe met 2 dalmaticas
 ...

3 alben, 3 cingeles, 3 onderrocken,
 6 corporalen, 2 dwalen,
 2 missalen ...

Oudenaarde
10 fr
12-11-58
81952

Anno 1699 in octob is door
Johannes van der werf
H: Pidrart pastor de profijt
van Chatro ende Mr Abraham
tabernier ontfangen van St Amelberghe
capelle doen gieten tot
vande capelle, waer 110 put,
ende cost niet als appensatie tot de
foune van 18 put.

in t jaer 1700 is door de voor
pou pastor ende Mr Abraham de
tabernier geroogden autare van
sint amelberghe capelle van mevrouwe
van t solpitool binde andernade, ende
coste moede sijn drie stert 2
candelaerhous met den antepedium
aen t vel van t hof van t
goud antefor. sijn 10 ducats 1700
dit is gemaekt

H: Pidrart pastor in Chatro
de gemelde capelle compstort 4 groen
copere candelaer costen 28 guld tot
goudt gerooght door de voorn pastor
in octob 1712. et om neg 2 candelaer
copere candelaer. goudt ruyen sondy
voet hoogh sijn roelt staende door de
is wijnghe coster alle andre sij worden
immort plegen kerkijde gebruyelijc
te worden, binde t tabernakel netkens
t st vromte al hoe wel de voorn capelle
compstort de selve neg sondy copere
edij water achter costen 21 seldt gerooght
binde andernade door van veen pastor
ten jaer 1710.
de nichide cludera van St Amelberghe
de lijst van vande canonis op tary antaer

tot neder
dy s. st. dy pastor heeft oock doen 119 duc
dy st. om te midden van capelle tot
t st. van t hof gebruyelijc te doen
et om de drij lijst van vande canonis op
tary antaer.
et om den albt indt tede amict dy
de maniden ende gant-oye tot tede
dare aen sij vromte moet worden
et om hoogh de s. st. dy pastor
tot goudt in t cludy beye goud
pou gaffr baert in sijn 172
de drij machde den selvon
antepedium voor de voorn
capelle die costen 4 pond gr
sijn 10 nigto st. oock yolt
in jaer 1727 is door piter pede
sint van st. yle gemaecht den
yseren candelaer se midden van
capelle van St Amelberghe co
met den ganten voet tot sijn
ant

Anno 1699
over het gieten van het clocksken van de
St-Amelberga capelle ...

't jaer 1700
gecoght den altaer van St-Amelberghe
van mevrouwe van 't hospitaal Oudenaerde ...

nog andere aankopen voor de capelle ...

het nieuwe antepedium met den grooten stoel daer op
St-Amelberga te midden van de capelle wordt gestelt
sijn alle door den selven pastor gecoght ten jaere
1713 den selven pastor heeft de fontyne van
St-Amelberga beneden in de straete in de forme
gelijcke sij is met het beelt daer in staende oock doen
maecken samen ten jaere 1717 en costen 13. pond gr.

Aan de vrienden van het VVF Vlaamse Ardennen

Vervolg genealogie Petrus Ceuterick.

Daar heb ik aangekondigd dat nog dienden weergegeven de Genealogie van :

Petrus-Franciscus Ceuterick x Judith Van Der Meerschaert 64/2-2-4-1-4

Josephus Norbertus Ceuterick x Rosalia Quarryck 64/2-2-4-1-6

Anthonius Leonardus Ceuterick x Marie Devos 64/2-2-4-1-8

Ik behandel nu :

Op de bladzijden 14 tot 19 :

Petrus-Franciscus Ceuterick x Judith Van Der Meerschaert

Blz 14: Petrus Ceuterick met zijn 4 kinderen (2 getrouwd – Paul en Palma)

Blz 15-16: Paul Ceuterick x Anna Boeykens en hun afstammelingen.

Blz 17-18-19: Palma Ceuterick x Wilfried De Clippele en hun afstammelingen

Op de bladzijden 20 tot 25 :

Josephus-Norbertus Ceuterick x Rosalia Quarryck

Blz 20: Josephus Norbertus Ceuterick met zijn 5 kinderen
(3 getrouwd : Marie Rosalie – Hector Charles Eduard – Gentil Marie Joseph)

Blz 21-22: Marie Rosalie Ceuterick x Louis Oscar Hubert Begin en hun afstammelingen.

Blz 23: Hector Charles Eduard Ceuterick x Maria Irma Planquaert
en hun afstammelingen

Blz 24: Gentil Marie Joseph Ceuterick x Elisa Maria-Theresia Philomene De Craene
en hun afstammelingen.

Blz 25 : Leonardus Ceuterick x Marie Devos
(7 kinderen) wordt in een volgende aflevering behandeld.

Families die zich hierin terugvinden kunnen hierover meer gegeven ophalen in het naslagwerk «Bloed- en Aanverwanten van Daniel Vanderstraeten» in het Stadsarchief te Oudenaarde. Eind 2001 komt dan de vernieuwde versie met ca 12.000 gebonden namen

Met vriendelijke groeten.

Daniel VANDERSTRAETEN

64/2-2-4-1-4

I
PETRUS-FRANCISCUS
CEUTERICK
landbouwer
* 21.04.1837 Zingem
^ Asper
x
JUDITH VAN DER
MEERSCHAERT

II-a
PAUL CEUTERICK
burgemeester
* 14.06.1874 Asper
+ 19.07.1933 Gent
^ Asper
x
ANNA BOEYKENS
* 19.03.1880 Asper
+ 24.09.1944 Asper

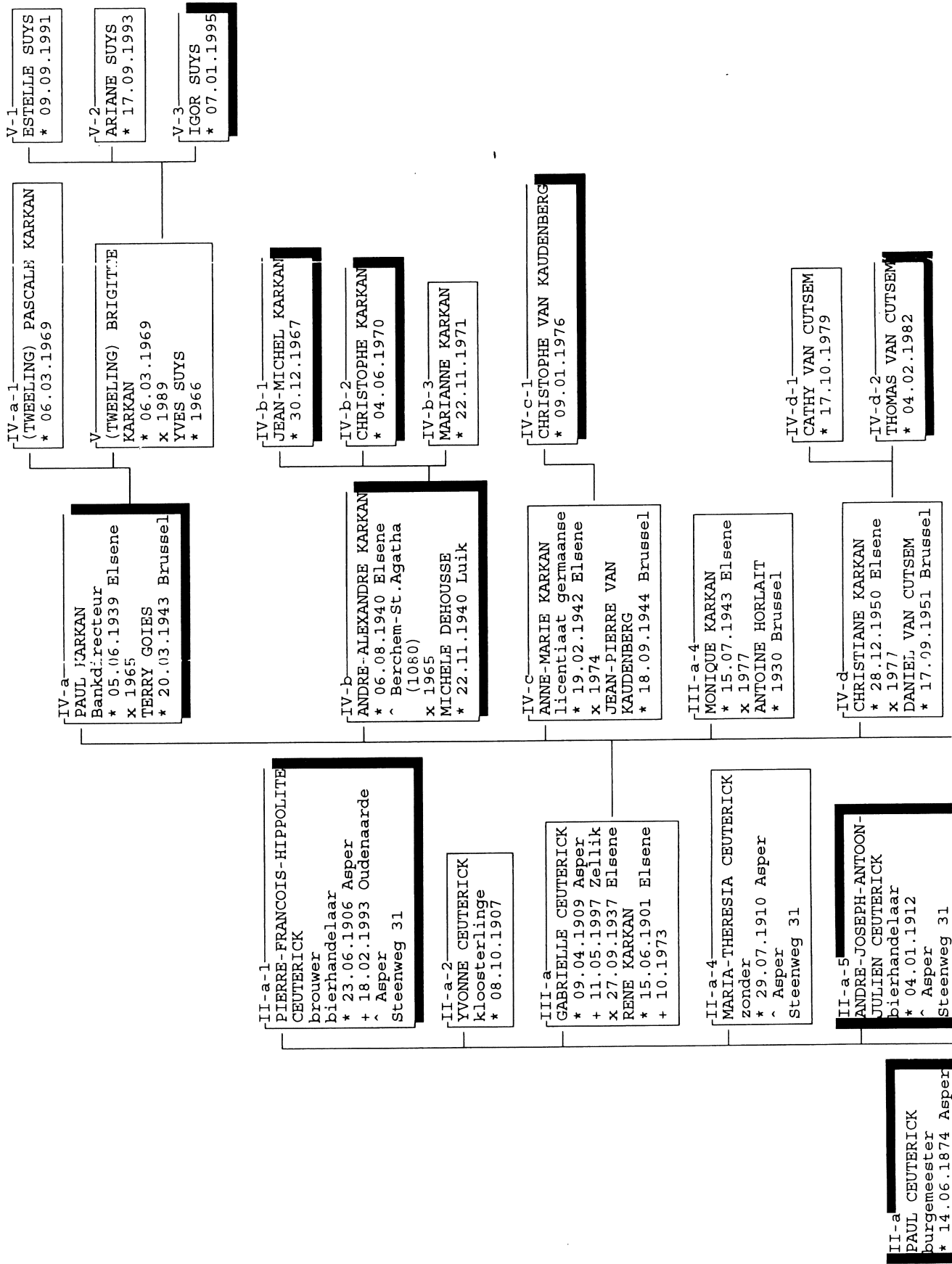
I-2
ALFONS CEUTERICK
* ±1875

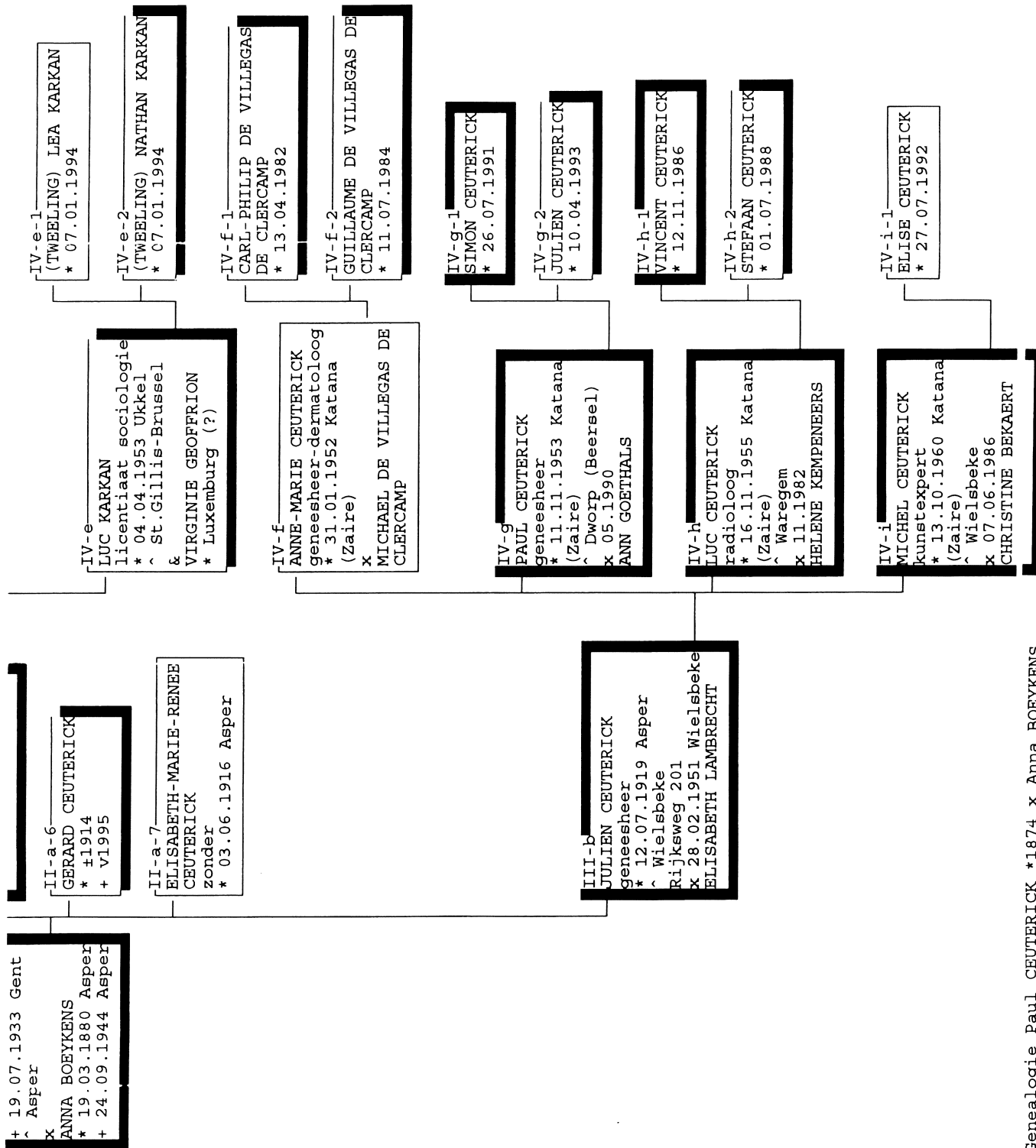
I-3
MARIA CEUTERICK
* ±1877

II-b
PALMA CEUTERICK
* 15.04.1878 Asper
+ 31.05.1944 Gavere
x 1903
WILFRID DE CLIPPELE
* Gavere (?)

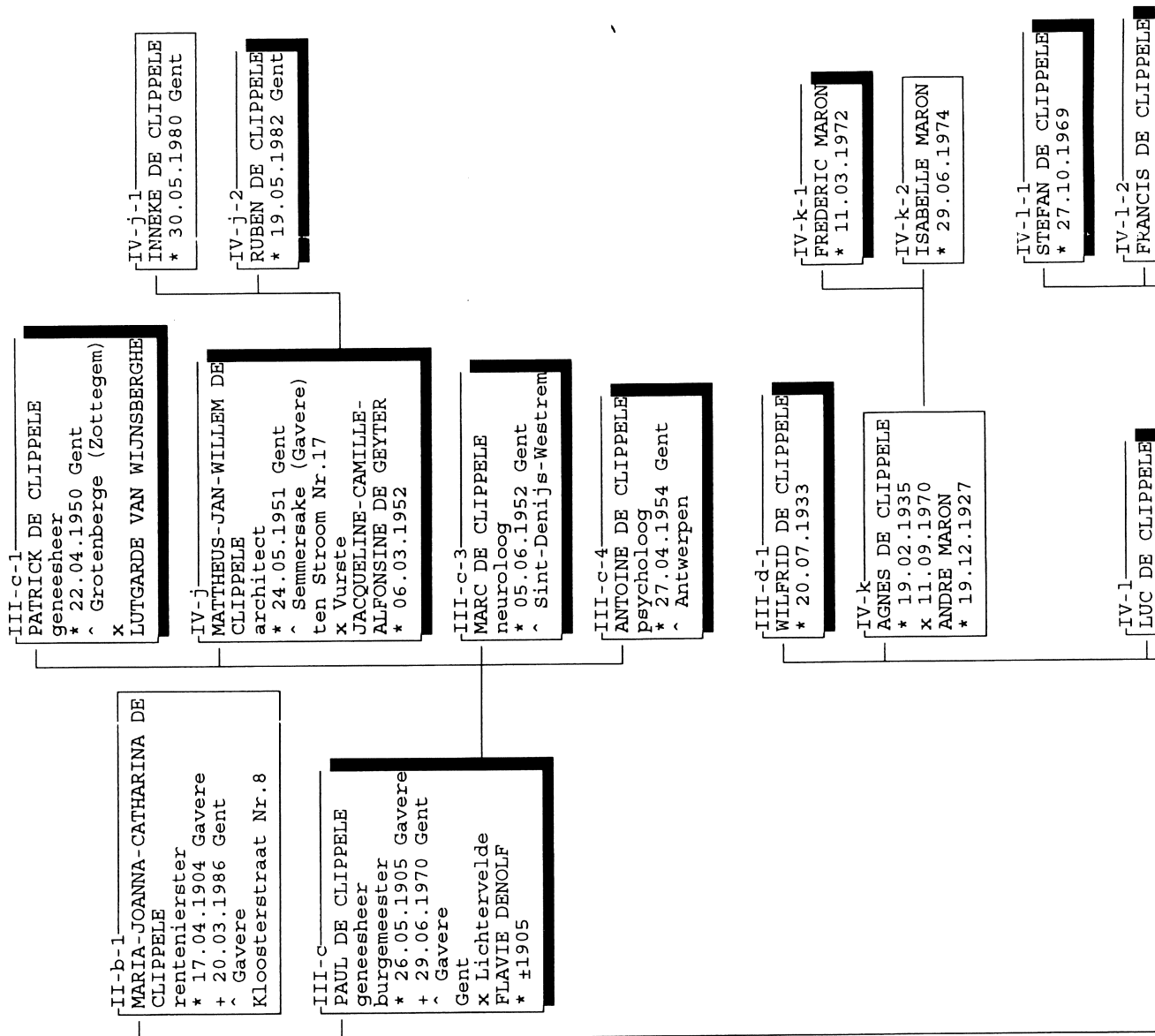
Genealogie Petrus-Franciscus CEUTERICK *1837 x J. VAN DER MEERSCHAERT

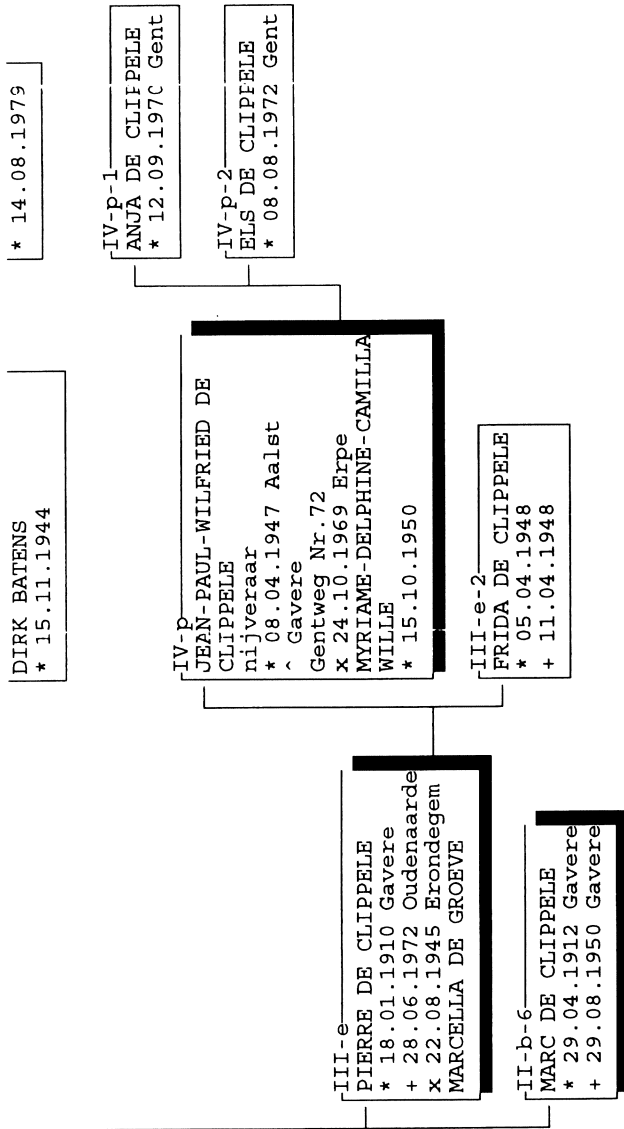
Dit overzicht is gemaakt op donderdag 2 augustus 2001 met Haza-Data 7.2f
door:Daniel Vanderstraeten, Doornikse Heerweg 82 - 9700 Oudenaarde -
tel. 055313387 met copyright

Genealogie Paul CEUTERICK *1874 x Anna BOEYKENS

Genealogie Palma CEUTERICK *1878 x Wilfrid DE CLIPPELE

Dit overzicht is gemaakt op donderdag 2 augustus 2001 met Haza-Data 7.2f door:Daniel Vanderstraeten, Doornikse Heerweg 82 - 9700 Oudenaarde - tel. 055313387 met copyright

64/2-2-4-1-6

I
JOSEPHUS-NORBERTUS
CEUTERICK
landbouwer
* 19.02.1841 Zingem
^ Eine
Deinschesteeweg
x 09.07.1868 Eine
ROSALIA QUARYCK
* 21.10.1836 Eine
+ 29.04.1891 Eine

II-a
MARIE-ROSALIE CEUTERICK
landbouwer
* 20.04.1869 Eine
+ 1939 St.Maria Horebeke
x 24.08.1892 Eine
LOUIS-OSCAR-HUBERT BEGHIN
* 24.06.1856 Mater

I-2
EMMA-MARIA CEUTERICK
* 06.03.1871 Eine

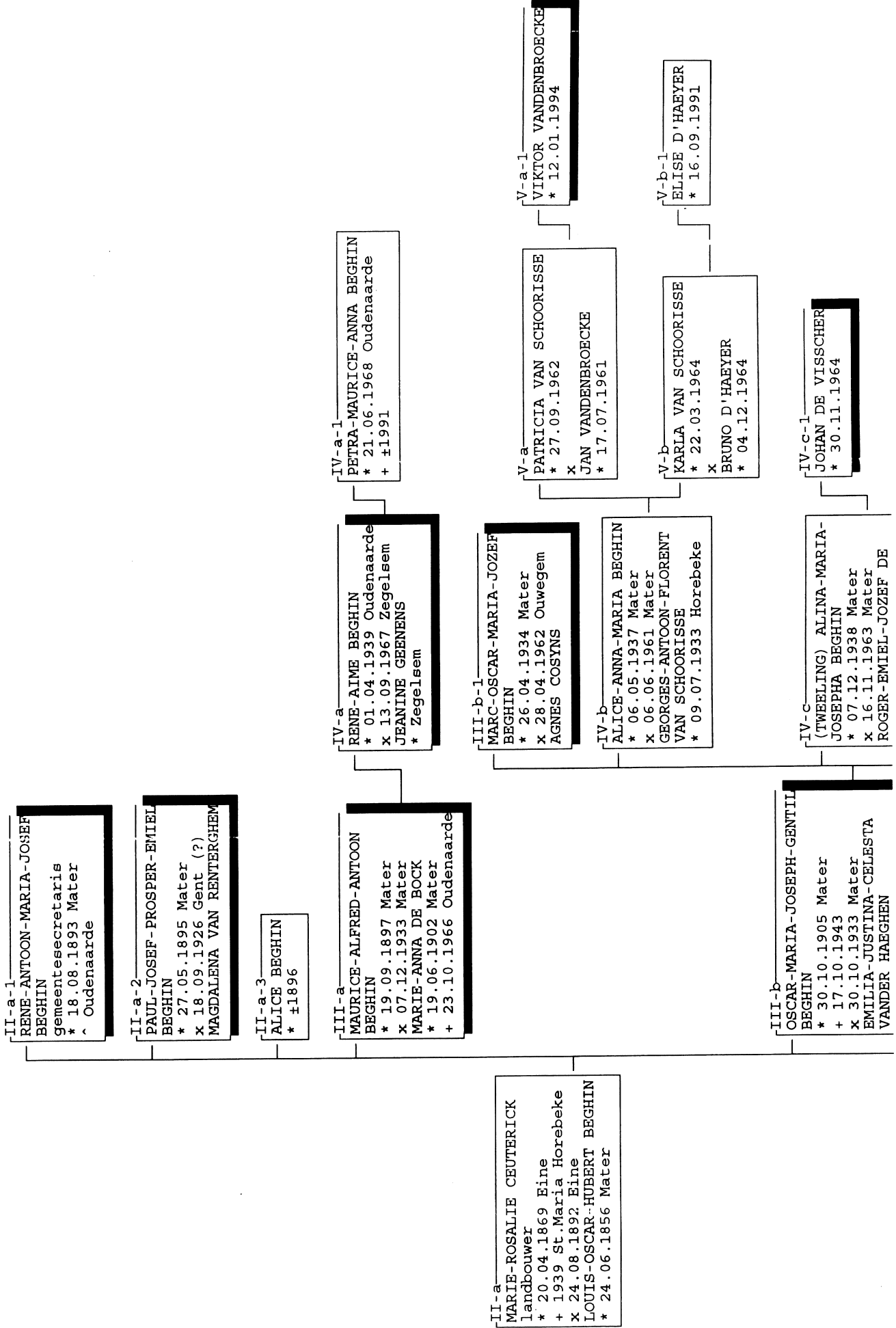
I-3
RENE-LOUIS-JOSEPH
CEUTERICK
geestelijke
* 02.02.1873 Eine

II-b
HECTOR-CHARLES-EDUARD
CEUTERICK
breigoedfabrikant
* 24.01.1876 Eine
+ 16.06.1956 Eine
^ Eine
Heurnestraat
x
MARIA-IRMA PLANCQUAERT
+ n1943

II-c
GENTIL-MARIE-JOSEPH
CEUTERICK
landbouwer
* 07.02.1878 Eine
+ 27.11.1920 Eine
^ Eine
Diepenbeek (wijk Marolle)
x
ELISA-MARIA-THERESIA-
PHILOMENE DE CRAENE
* 22.10.1871 Mullem
+ 18.12.1938 Kortrijk

Genealogie Josephus-Norbertus CEUTERICK *1841 x Rosalia QUARICK

Dit overzicht is gemaakt op donderdag 2 augustus 2001 met Haza-Data 7.2f
door:Daniel Vanderstraeten, Doornikse Heerweg 82 - 9700 Oudenaarde -
tel. 055313387 met copyright

* 14.10.1905 Volkegem
+ 01.08.1991

II-a-f

DANIEL-REMIGIUS-RAPHAEL-
MARIA BEGHIN
* 10.07.1907 Mater
x 12.08.1937 Mater
MARIA-JULIA-ANNA ROMAN
* 22.03.1915 Mater

VISSCHER

* 21.11.1931 Horebeke

IV-d

(TWEELING) MARIA-ZOE-
JUSTINA BEGHIN
* 07.12.1938 Mater
x 18.07.1961 Mater
FRANS VANDER MEIREN
* 04.06.1935 Ecielare
+ 12.03.2001

V-c

CECILE VANDER MEIREN
* 24.05.1962
x GEERT DHONT
* 05.03.1962

V-c-1

GILLES DHONT
* 20.10.1990

V-c-1

LIESELOT VANDER MEIREN
* 10.08.1988

V-d-2

FELKE VANDER MEIREN
* 22.02.1991

V-d

JO VANDER MEIREN
kinesist
* 17.02.1964
x ISABELLE MALRAIT
* 20.04.1964

V-e-1

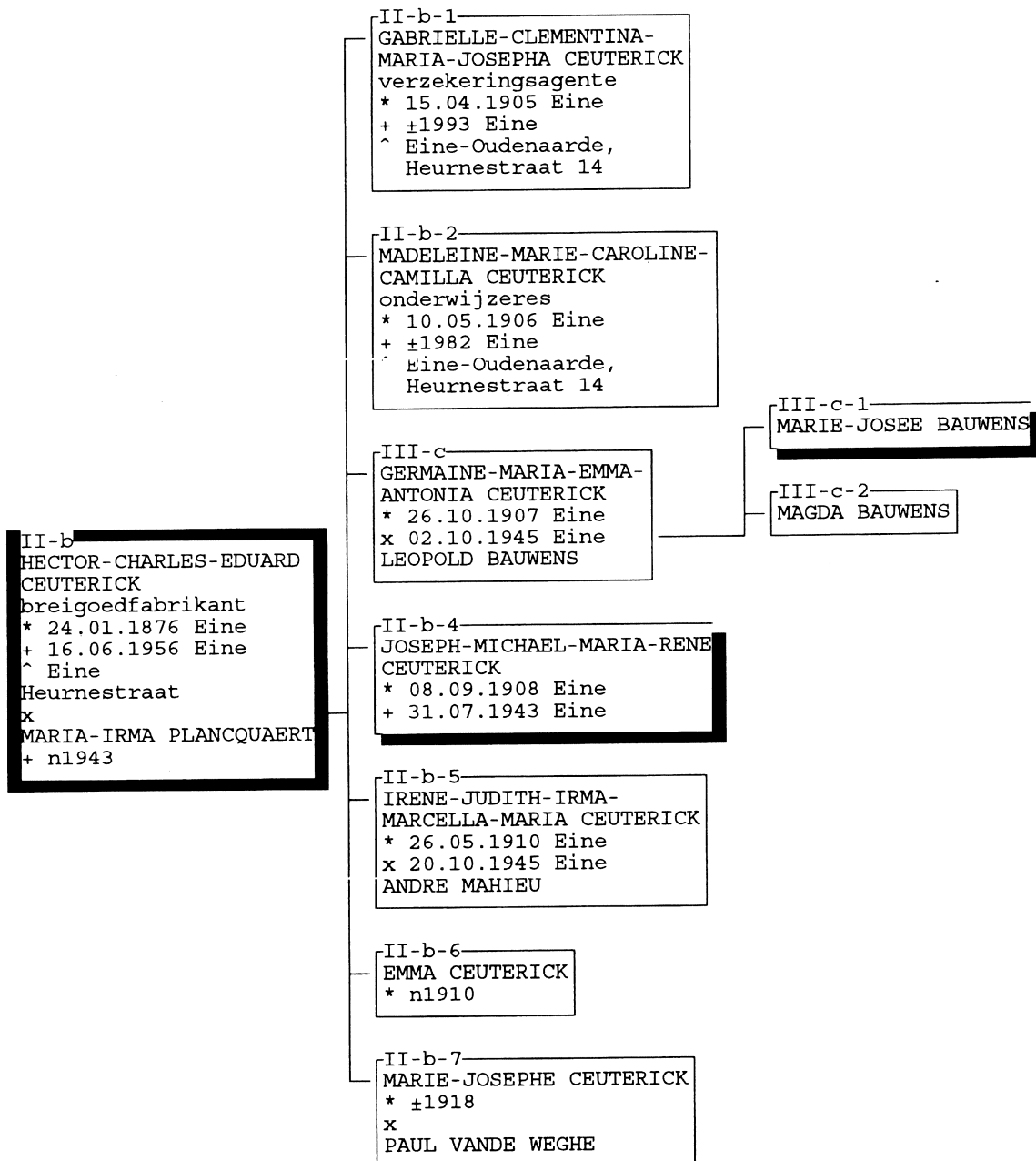
SARAH VANDER MEIREN
* 13.05.1993

V-e

KAREL VANDER MEIREN
kinesist
* 12.07.1965
x INGRID DE NUTTE
* 30.05.1966

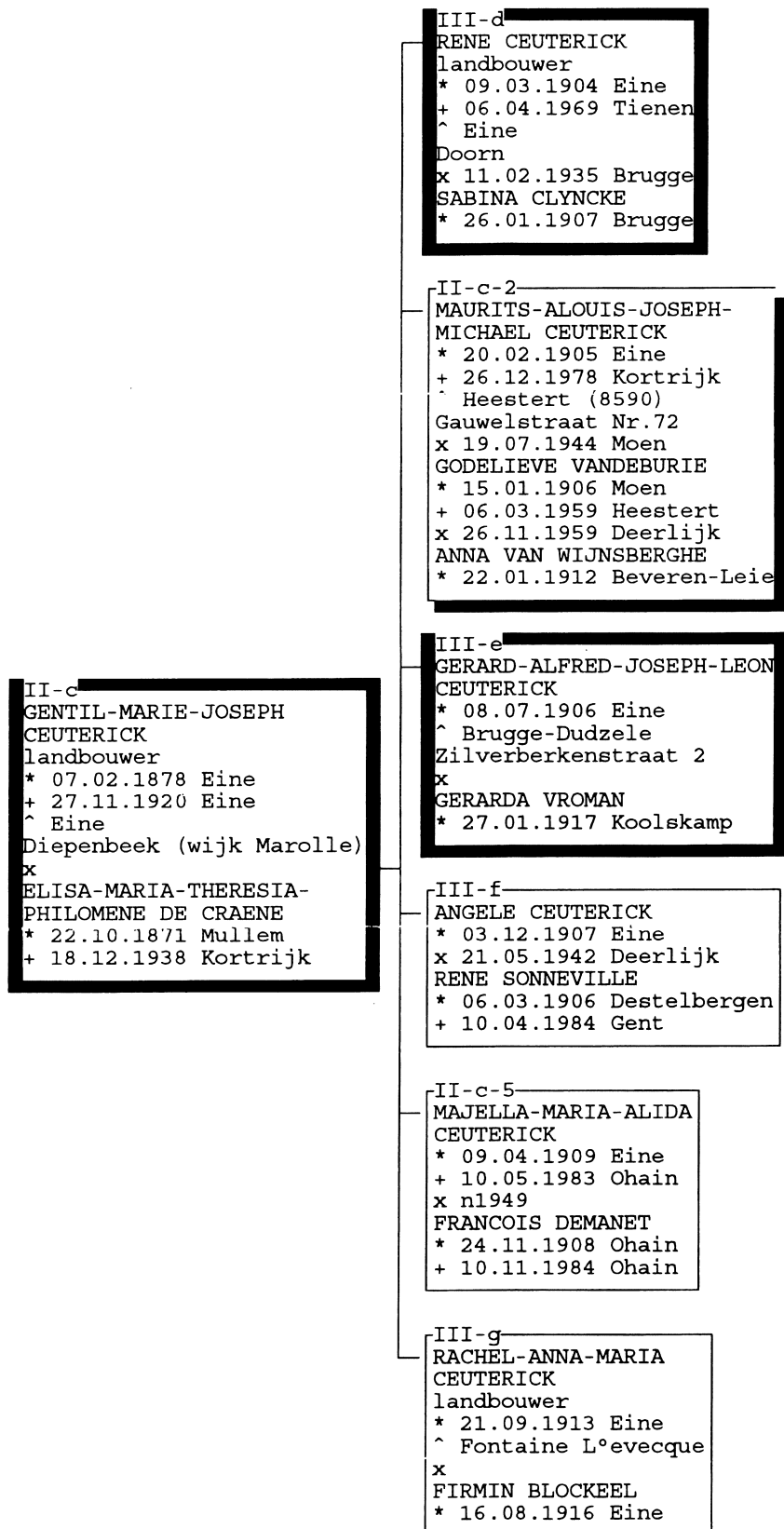
V-e-2

FAUVE VANDER MEIREN
* ±1995

Genealogie Hector-Charles-Eduard CEUTERICK *1876 x MARIE-I.PLANCQUAERT

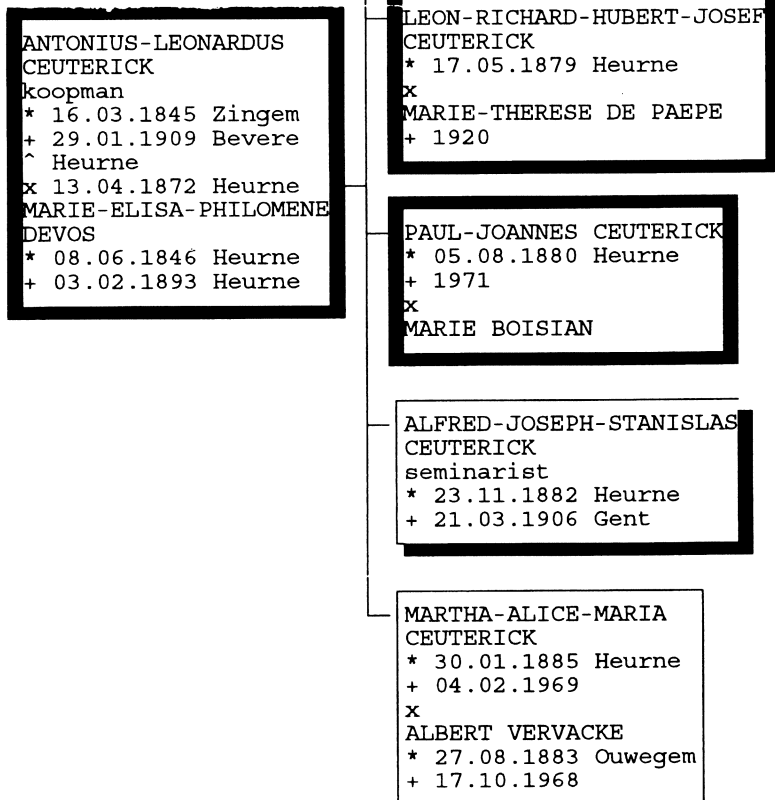
Dit overzicht is gemaakt op donderdag 2 augustus 2001 met Haza-Data 7.2f door: Daniel Vanderstraeten, Doornikse Heerweg 82 - 9700 Oudenaarde - tel. 055313387 met copyright

Genealogie Gentil-Marie-Joseph CEUTERICK *1878 x Elisa-Marie DE CRAENE

Dit overzicht is gemaakt op donderdag 2 augustus 2001 met Haza-Data 7.2f door: Daniel Vanderstraeten, Doornikse Heerweg 82 - 9700 Oudenaarde - tel. 055313387 met copyright

64/2-2-4-1-8

Genealogie Antonius-Leonardus CEUTERICK *1845 x Marie-Elisa-Ph. DE VOS

Dit overzicht is gemaakt op donderdag 2 augustus 2001 met Haza-Data 7.2f door:Daniel Vanderstraeten, Doornikse

ALGEMENE MEDEDELINGEN.

Jaarprogramma september 2001-december 2001:

Zoals gewoonlijk gaan alle activiteiten door op de laatste woensdag van elke maand (uitgezonderd de maand december) in ons lokaal "Huis van Parma", Markt 33, 9700 Oudenaarde.

- Woensdag 26 september 2001 om 20 u.:
Voordracht over "het notariaat als bron voor de familiekunde" door Luc Van Eeckhout.
- Woensdag 31 oktober 2001 om 20 u.:
genealogische vormingsavond.
- Woensdag 28 november 2001 om 20 u.:
Voordracht over "de criminaliteit in het Land van Aalst in de achttiende eeuw" door Dries Mertens.
- In de loop van het najaar wordt een excursie georganiseerd naar het Liberaal archief in Gent. De uitstap wordt voorzien voor 's avonds op een nog nader te bepalen datum.

Cursus genealogie:

Naast deze gewone activiteiten, werd in de eerste jaarhelft een cursus genealogie voor beginners georganiseerd. Er hebben liefst 25 mensen deelgenomen aan deze lessenreeks. Dit is een ongewoon hoog aantal. We willen deze geïnteresseerden dan ook hartelijk danken, en hopen vooral dat wij hen iets hebben kunnen bijdragen, en hen de nodige kennis hebben aangeleerd om aan stamboomonderzoek te doen.

Rijksarchief Brussel :

Op 1 augustus 2001 begint de Regie der Gebouwen met de verwijdering van het asbest in het Rijksarchief in Brussel, Ruisbroekstraat 2. De leeszaal «documenten» zal gesloten zijn vanaf 23 juli 2001 tot 31 december 2001. U kan er de documenten raadplegen in de voorlopige leeszaal Ruisbroekstraat 10.

Heemkundige Kring «Businarias» :

Op donderdag 15 november 2001 om 20u. geeft onze penningmeester en voorzitter van de Heemkundige Kring van Maarkedal (Businari) Marc Vuylsteke een voordracht «Van Atinhova naar Etichove». Dit gaat door in zaal «MAARKEDAL» in de Etikhovestraat in Etikhove (niet in het Administratief Centrum Valerius De Saedeleer).

Dank aan :

Verder willen wij de milde schenkers van boeken, overlijdensberichten en doodsprentjes danken. Onze dank gaat vooral uit naar Rachel Bousart, Julia Larno en Marie-Louise Van Regenmortel, en ander anonieme schenkers. Ook dank aan Roger Lodens en Johan Van Huffel. Niet alleen omwille van het toegankelijk maken van onze verzameling rouwbrieven (bijna 5000) maar ook voor de hulp bij de verbouwingen in ons documentatiecentrum.

Bovendien is iedereen nog altijd welkom in ons documentatiecentrum «Ter Maelzaeke». Niet alleen elke zondagvoormiddag, ook op de eerste zaterdagvoormiddag van elke maand zijn we geopend.

In memoriam:

Op 30 januari 2001 is Frans Van De Meulebroucke, lid V.V.F. Vlaamse Ardennen en ereburgemeester van Zottegem, gestorven. Wij bieden hiermee onze innige deelneming aan de familie aan.

INHOUDSTAFEL

Willem van Rubroek ... uit Moregem ?	1
Soldaten van Napoleon - Oudenaarde	5
Overtreders in onze contreien van kerkelijke verordeningen - deel VIII	8
Gelegenheidsvondsten ... en dies meer	11
Aanwinsten boekenbestand op 25 mei 2001	12
Parochieregister	13
Genealogie Petrus Ceuterick	16
Algemene mededelingen	29
Inhoudstafel	30

Vlaamse Vereniging voor Familiekunde

Afdeling Vlaamse Ardennen

Opgericht in 1990

Periodiek tijdschrift

Negende jaargang 2001 – n° 24

Verantwoordelijke uitgever:

Didier DE PAEMELAERE

Kortrijkstraat 65 - 9790 WORTEGEM-PETEGEM.

Werkten mee aan dit nummer:

Didier DE PAEMELAERE

Michel GYSELINCK

Daniël VANDERSTRAETEN

Gerard VAN DE MEULEBROUCKE

Edgard VAN DROOGENBROECK

Marc VUYLSTEKE

BESTUUR

Erevoorzitters

Paul Van Butsele, Glorieuxlaan 17

9600 Ronse

Tel.: 055 21 12 78

Elsa Vandermeersch-Lantmeeters, Burgschelde 11

9700 Oudenaarde

Tel.: 055 31 13 23

Voorzitter

Edgard Van Droogenbroeck, Korsele 43

9667 Horebeke

Tel.: 055 49 85 01

Ondervoorzitter

Gerard Van de Meulebroucke, Meersstraat 99

9620 Zottegem

Tel.: 09 360 10 51

Secretaris

Didier De Paemelaere, Kortrijkstraat 65

9790 Wortegem-Pet

Tel: 055 31 59 79

Penningmeester

Marc Vuylsteke, Rijksweg 125

9681 Maarkedal

Tel.: 055 21 68 27

Public Relations

Carlos Aelvoet, Pareelstraat 11

9790 Wortegem-Pet.

Tel: 055 31 24 49

Leden

Jos Van Eeckhoudt, Vontstraat 76

9700 Oudenaarde

Tel.: 055 31 56 64

Michel Gyselinck, Blote 8

9700 Oudenaarde

Tel.: 055 31 48 79

Daniël Vanderstraeten, Doornikse Heerweg 82

9700 Oudenaarde

Tel.: 055 31 33 87

Niet-leden kunnen dit tijdschrift bekomen door storting van 6,20 €
op rekening 443-5646341-77 van V.V.F. Vlaamse Ardennen p/a Rijksweg 125 - 9681 Maarkedal